

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Відомості про освітню програму, що акредитується

Реєстраційний номер акредитаційної справи	A-19-0249-253
Назва ЗВО (ВСП ЗВО)	Одеська державна академія будівництва та архітектури
ID ОП у ЄДЕБО	37087
Назва ОП, рівень вищої освіти, галузь знань і спеціальність	Освітньо-професійна програма «Економіка будівельного підприємства», другий (магістерський) рівень вищої освіти, галузь знань 07 Управління та адміністрування, спеціальність 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
Посилання на відомості про самооцінювання ОП	https://drive.google.com/file/d/12gnQiEc8sGJpa9SFpabKwu37c48TrG_6/view
Посилання на звіт експертної групи	

Пропозицію розглянуто та схвалено на засіданні галузевої експертної ради:

Назва ГЕР	07 “Управління та адміністрування”
Дата засідання	03 січня 2020 року
№ протоколу	31
Доповідач	Кузнецов Кирило Андрійович

1. Призначення висновку

Цей експертний висновок складений галузевою експертною радою (ГЕР) Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

Розгляд акредитаційної справи ГЕР є однієї із стадій процедури акредитації, що проводиться Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти відповідно до Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 р. № 977, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 8 серпня 2019 р. за № 880/33851.

Експертний висновок ГЕР складається на основі звіту експертної групи, що проводила акредитаційну експертизу, та зауважень ЗВО до нього. Він розглядається на засіданні ГЕР та схвалюється колегіально. Експертний висновок ГЕР разом з іншими матеріалами у подальшому розглядається на засіданні Національного агентства.

2. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми:

<> наявні

<> виявлення у поданих для акредитації документах недостовірних відомостей;

<> відмова ЗВО в допуску експертної групи до закладу вищої освіти під час виїзду на місце проведення експертизи, створення закладом вищої освіти перешкод для роботи експертної групи, інші протиправні або недобросовісні дії ЗВО, які унеможливили проведення акредитаційної експертизи;

<> встановлення на підставі поданих документів та/або під час виїзду до закладу вищої освіти достатніх підстав вважати, що освітній процес за освітньою програмою не здійснюється.

<+> відсутні

Обґрунтування:

Відповідно до частини третьої пункту 4 розділу III Положення “Про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти” затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України №977 від 11 липня 2019 року підстави для відмови в акредитації відсутні.

3. Підсумки роботи експертної групи та їх оцінка ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає оцінку підсумкам роботи експертної групи у контексті встановлених нею рівнів відповідності Критеріям. Якщо ГЕР вважає, що експертна група неправильно оцінила відповідність певному Критерію, вона має належним чином обґрунтувати це.

Критерій	Рівень відповідності (експертна група)	Стислий підсумок аналізу експертної групи	Рівень відповідності (ГЕР)	Обґрунтування зміни рівня відповідності (якщо він відрізняється від визначеного експертною групою)
Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	Е	1) Несистемність співпраці з роботодавцями в питаннях удосконалення ОП, неофіційний характер консультацій з ними (відсутність документального підтвердження); 2) Невідповідність програмних результатів навчання ОП вимогам чинного Стандарту про вищу освіту. 3) Відсутність чіткого зв'язку цілей ОП із документом, що визначає стратегію ЗВО, а саме «Програма стратегії розвитку Одеської державної академії будівництва та архітектури на 2015-2020 роки» (http://odaba.edu.ua/upload/files/Srategia_ODABA_1.pdf).	Е	
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	Е	В ОП (2018 р) містяться неузгодженості з чинним стандартом спеціальності (щодо ПРН). Зміни не внесені і в ОП, що перезатверджена в 2019р. Не створена база вибіркового дисциплін і не забезпечена можливість вибору окремих навчальних дисциплін. Не зрозуміло як забезпечуються соціальні навички комунікації, вміння працювати в команді, вміння полагоджувати конфлікти. Немає переконливих доказів цілеспрямованої політики щодо формування соціальних навичок у здобувачів ВО. Анкети опитування здобувачів ВО не включають	Е	

		<p>питання щодо ефективності практичної підготовки, реального обсягу самостійної роботи, задоволеності механізмом побудови індивідуальної освітньої траєкторії. Рекомендувати: Внести зміни в ОП з урахуванням стандарту вищої освіти зазначеної спеціальності. Вдосконалити структуру анкети. Створити нову модель вибірковості навчальних дисциплін. До відомостей про самооцінювання було прикріплено ОП, яка затверджена 31.05.2018, протокол №9. Дата затвердження навчального плану - 16.05.18, що є недоліком, так як саме навчальний план повинен розроблятися на основі затвердженої ОП, а не навпаки. Розподіл ОК за семестрами і курсами, не представлені у вигляді структурно-логічної схеми і як наслідок взаємозв'язки незрозумілі. В 2019 році ОП була перезатверджена зі змінами, але недоліком є відсутність узгодження з затвердженим стандартом вищої освіти за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» в частині ПРН. Докази участі здобувачів ВО та роботодавців в перегляді ОП не були переконливими. Запропонована здобувачам ВО модель вибору дисциплін (двома блоками, нерівнозначними за кредитами), обмежує їх індивідуальний вибір. Це також є недоліком у контексті критерію 2</p>		
<p>Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання</p>	В	<p>Оскільки суттєвих недоліків за Критерієм 3 не виявлено, а слабкі сторони суттєво не впливають на загальну оцінку за даним критерієм то експертна група прийняла спільне рішення оцінити відповідність Критерію 3 за рівнем В</p>	В	

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	В	ОП в цілому узгоджена із якісними характеристиками за підкритеріями 4.1-4.5. Враховуючи певну узгодженість за підкритеріями 4.1 та 4.4, доцільним є обговорення з усіма стейкхолдерами процесу оновлення змісту освіти на основі найновіших досягнень і сучасних практик у будівельній галузі, а також у галузі підприємництва, торгівлі та біржевої діяльності. Освітня діяльність за цією програмою загалом відповідає Критерію 4 з недоліками, що не є суттєвими.	В	
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	В	Наявність у відкритому доступі організаційних документів, що регламентують питання контрольних заходів, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічної доброчесності; Публікація на сайті кафедри силабусів навчальних дисциплін, із чіткими та зрозумілими критеріями оцінювання; Існування детального, задокументованого механізму вирішення конфліктних ситуацій; Відсутність затвердженого механізму перевірки кваліфікаційних магістерських робіт. Відсутність опитувань здобувачів щодо зрозумілості критеріїв оцінювання. ОП загалом відповідає підкритеріям 5.1, 5.2, 5.3 та 5.4, хоча наявні незначні недоліки. Освітня діяльність за цією програмою загалом відповідає Критерію 5 з недоліками, що не є суттєвими.	В	
Критерій 6. Людські ресурси	В	ОП в цілому узгоджена із якісними характеристиками за підкритеріями 6.1-6.6. Освітня діяльність за цією програмою в цілому відповідає Критерію 6. На думку експертів в ЗВО створена дієва система добору НПП, його саморозвитку і стимулювання розвитку викладацької майстерності. Суттєвих недоліків за Критерієм 6 не виявлено, проте доцільно оновити інформацію про академічну та професійну кваліфікацію викладачів кафедри та викладачів, що задіяні до реалізації освітніх компонент ОП, а також	В	

		<p>деталізувати і конкретизувати підходи результатів рейтингування викладачів у привязці до чинної системи їх мотивації. Також не досить зрозумілим є те, що в звіті самооцінювання зазначено, що стимулювання розвитку викладацької майстерності науково-педагогічних працівників ОДАБА, у т.ч. шляхом матеріального заохочення, регламентуються Статутом академії (http://odaba.edu.ua/upload/files/Statut_ODABA.pdf) та Колективним договором між адміністрацією та комітетом первинної профспілкової організації на 2019-2020 рр. (додаток 3 Положення про преміювання працівників ОДАБА (http://odaba.edu.ua/upload/files/Kolektivniy_dogovir.pdf)). В цих документах чітко не зазначено систему преміювання та мотивації до саморозвитку викладачів у розрізі ОП. Також не зрозуміло, чому на сайті Колективний договір на 2017-2020 рр. на титульній сторінці датований 2019р. А такі документи, як Методика розрахунку рейтингу кафедр і факультетів, Положення про конкурс «Найкращий науковий, науково-педагогічний працівник ОДАБА – 2019», взагалі відсутні на сайті.</p>		
<p>Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси</p>	<p>В</p>	<p>В цілому ОП узгоджена із якісними характеристиками за підкритеріями 7.1-7.4. Враховуючи певну узгодженість за підкритеріями 7.5 та 7.6, доцільним є створення умов для інституційної формалізації процедур та цілісної політики вирішення конфліктних ситуацій (конфлікт інтересів, сексуальні домагання, дискримінація, корупційні прояви). Виявлені недоліки щодо обмеженості кількості фахових періодичних видань з підприємництва, торгівлі та біржової діяльності у бібліотеці компенсується публікаціями НПП, що не завжди представлені в силабусах, проте відображені в профілях викладачів на Google Scholar. Відсутність</p>	<p>В</p>	

		стаціонарних пандусів. Невиокремлення у результатах опитування здобувачів вищої я рівня задоволеності освітнім процесом.		
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	В	Загалом, ОП має певні неузгодженості, що стосуються Критерію 8. Оскільки ОП реалізується вперше, зауважень попередніх акредитаційних експертиз і випуску здобувачів не було. Проте в академії створена «Асоціація випускників», що є підґрунтям для отримання інформації про кар'єрний шлях випускників. Здобувачі вищої освіти залучаються до процесу забезпечення якості освітніх програм в ОДАБА, проте рекомендується запрошувати їх, а також роботодавців, на засідання кафедри при розгляді цих питань. Крім того, механізм залучення здобувачів ВО і роботодавців у процедури перегляду і забезпечення якості ОП потребує перегляду і доопрацювання, з метою підвищення його дієвості. Необхідно врахувати, що внутрішня система забезпечення якості освіти ОДАБА наразі активно розбудовується, формується культура якості. Загалом внутрішнє забезпечення якості ОП, наявні методи і підходи до організації взаємодії із роботодавцями та іншими стейкхолдерами дозволяють реалізувати всі освітні компоненти та досягати зазначених цілей і ПРН за ОП «Економіка будівельного підприємства	В	
Критерій 9. Прозорість та публічність	В	Загальна прозорість та публічність основних документів і процедур, що забезпечують та регулюють освітній процес в академії і на ОП; Наявність окремого сайту кафедри, що містить силабуси та інші необхідні для здобувача освіти документи. Наявність двох версій сайту (старого - URL: https://www.ogasa.org.ua та нового URL: https://www.odaba.edu.ua), що може ускладнювати пошук необхідної інформації для зовнішніх користувачів; Відсутність інформації стосовно	В	

		розміщення в установлений період на сайті закладу проекту ОП, а також будь-якого свідчення стосовно факту його публічного обговорення. ОП здебільшого відповідає підкритеріям 9.1 та 9.3. Враховуючи певні неточності за підкритерієм 9.2, освітня діяльність за цією програмою загалом відповідає Критерію 9 з недоліками, що не є суттєвими.		
Критерій 10. Навчання через дослідження	-	-	-	-

4. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків GER резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків.

1. Привести ОП у відповідність до Стандарту за спеціальністю “Підприємництво, торгівля та біржова діяльність” № 961 для другого (магістерського) рівня вищої освіти від 10.07.2019 р.
2. Уточнити назву ОП та визначитись за якою спеціальністю вона буде впроваджуватися (076 чи 051).
3. Привести у відповідність обсяг ОП в частині окремих блоків вибіркових дисциплін.
4. Варто запровадити практику вибору з широкого переліку дисциплін інших ОП, що розширить можливості здобувачів освіти щодо формування індивідуальної освітньої траєкторії та переглянути систему вибору дисциплін здобувачами вищої освіти.
5. Розробити детальну процедуру обрання вибіркових дисциплін студентами з розміщенням відповідної інформації в публічному доступі.
6. Результати обговорення програмних результатів ОП із стейкхолдерами фіксувати документально.
7. Розробити документ, який регламентує процедуру перевірки кваліфікаційних магістерських робіт на плагіат, яке має висвітлювати усі етапи перевірки та декларувати дії здобувача у разі її не проходження
8. Впровадити систематичні опитування здобувачів вищої освіти стосовно якості освіти в тому числі академічну доброчесність усіх учасників освітнього процесу
9. Наповнити веб-ресурс кафедри інформацією про академічну кваліфікацію науково-педагогічних працівників, сферу їх наукових інтересів, наукові та професійні здобутки.
10. Система мотивації і стимулювання розвитку викладацької майстерності НПП потребує конкретизації.
11. Обладнати місця загального користування для осіб з обмеженими фізичними можливостями.
12. Системно та систематично залучати органи студентського самоврядування та представників здобувачів вищої освіти до процесів внутрішнього забезпечення якості.
13. Утворити Раду роботодавців, яка зможе моніторити та вносити пропозиції щодо удосконалення ОП, зокрема через протокол зборів.
14. Активізувати роботу щодо інформування про можливості здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників приймати участь у програмах академічної мобільності, а отримані результати стажування/підвищення кваліфікації презентувати на кафедрі та здобувачам вищої освіти за даною ОП.
15. Розглянути можливість у подальшому залучати до аудиторних занять випускників ОП

5. Підсумки

Виходячи із викладеного, галузева експертна рада рекомендує Національному агентству прийняти рішення про:

<> акредитацію ОП з визначенням «зразкова»

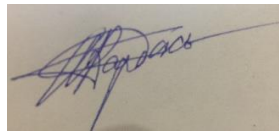
<> акредитацію ОП

<+> умовну (відкладену) акредитацію ОП

про подання Національному агентству обґрунтованої пропозиції щодо призначення повторної акредитаційної експертизи

<> відмову в акредитації ОП

Голова ГЕР 07

А.В. Бардась